

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

5. 'Θδός Πατησίων ἀριθ. 5.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθιᾶς εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, γρουσοῦ κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μαρίον Ούσσαρ : Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΑΡΤΕΜΙΣ, (μετὰ εἰκόνων), μετὰφρασίς ** Τ. (συνέχεια). — *Μαρουήλ Γορζαλές* : Ἡ ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, μετὰφρ. Σ. * (συνέχεια). — *Γαβριήλ Πρεβόστ* : Ἡ ΔΟΥΛΗ, μετὰφρασίς Δ. Μ. (συνέχεια).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
προπληρωτέα

'Εν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15. 'Εν Ῥωσσίᾳ ρούβλια 6.

ΜΑΡΙΟΥ ΟΥΣΣΑΡ

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΑΡΤΕΜΙΣ

[Συνέχεια].

Δὲν ἔδυναμην ν' ἀμφιβάλλω καί, ὡσεὶ καταληφθεὶς ὑπὸ μαγείας, παρετήρουν ἀτενωδῶς τὴν ἀκίνητον καὶ ὠχρὰν ἐκείνην εἰκόνα, τῆς ὁποίας οἱ ἀγριοὶ καὶ βλοσυροὶ ὀφθαλμοὶ ἦσαν προσηλωμένοι ἐπὶ τῶν ἰδικῶν μου. Ἀόριστός τις φόβος μὲ κατελάμβανε. Καί τότε ἔντρομος ἀνεμνησκόμεν ἡμερικανοῦ τινος μύθου περὶ τινος ἀνθρώπου, ὅστις ἀπώλεσε τὴν σκιάν του, καὶ ἠρώτων ἑμαυτὸν πῶς ἡ ὄψις μου ἔλαβε τοιαύτην νεκρικὴν χροιάν. . . Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν διήλθον ἐκείθεν χωρικοὶ τινες καὶ ἐκρύβην ὀπισθεν τῶν θάμνων, ἵνα μὴ τοὺς τρομάξω.

'Εν τούτοις ἡ μακρὰ ἀπουσία μου ἦτο ἐπόμενον ὅτι θὰ ἀνησύχει τὴν Ἀρτεμιν. Περὶ λύχνων ἀφάς, ἐπανῆλθον εἰς τὸ φρούριον ἐκ τοῦ ὀπισθεν μέρους τοῦ κήπου καὶ εἰςῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν μου, χωρὶς ν' ἀπαντήσω οὐδένα· ἀλλὰ παραδόξως εὐρέθην ἀπέναντι τοῦ γέροντος Φριξ, ὅστις μὲ περιέμενε ἐντὸς τοῦ δωματίου μου.

— Εἶνε τόση ὥρα ποῦ σὰς περιμένουν νὰ δειπνήσετε, μοὶ εἶπε· πῶς, διατί ἐκδύεσθε;

— Δὲν θέλω ὑπαγε νὰ εἴπῃς εἰς τὴν ἀνάδοχόν μου, ὅτι εἶμαι ὀλίγον κουρασμένος καὶ ὅτι τὴν παρακαλῶ νὰ με συγχωρήσῃ.

'Ενῶ δὲ ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ πάλιν.

— Φριξ, τῷ εἶπον, δὲν νομίζεις ὅτι εἶμαι ὀλίγον διαφορετικὸς ἀπόψε;

Μὲ παρετήρησε μετὰ βλέμματος ἐκστατικοῦ.

— Ὅλωσ διόλου, κύριέ μου, ἀπήντησε, παρὰ μόνον ποῦ τὸ φόρεμά σας εἶνε σχισμένον εἰς δύο μέρη. . . Θὰ ἐπιᾶσθῃτε ἀπὸ τ' ἀγκάθια.

"Ὅτε δὲ ἐξῆλθεν, ἔτρεξα πρὸς τὸν κηθρέπτην.

'Ἡ ὠχρότης μου ἦτο ἔτι μᾶλλον κατὰφανής ὑπὸ τὰς ἀκτίνες τοῦ φωτός. Ψυχρὸς ἰδρῶς ἔρρεεν ἐκ τοῦ μετώπου μου·

δὲν ἔπρεπε πλέον ν' ἀμφιβάλλω, ἤμην ἔομαι ὀφθαλμοῦ φρεναπάτης, ἤμην. . . παράφρων!

'Ὁ Φριξ ἐπανῆλθε, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὸ δεῖπνόν μου.

— Ἡ κυρία κόμησσα ἦτο πολὺ ἀνήσυχος, μοὶ εἶπεν· ἤθελε νὰ ἔλθῃ. . .

— Κλείσε καλὰ, τῷ εἶπον, διὰ νὰ μὴ εἰμπορέσῃ νὰ εἰσέλθῃ.

— ὦ! τὴν ἐβεβίωσα ὅτι δὲν ἔχετε τίποτε, ὅτι εἰσθε μόνον κουρασμένος.

— Πολὺ καλὰ! τὴν ἀφῆσέ με μόνον, θέλω νὰ ἐργασθῶ.

— Ἀλλὰ θὰ πεινάτε καὶ πρέπει νὰ μείνω διὰ νὰ σας περιποιηθῶ.

— Ὁχι, ὄχι, δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε, ὑπαγε!

"Εμεῖνα μόνος.

Βαθεῖα σιγὴ ἐβασίλευεν εἰς τὸ φρούριον.

Καί τότε ἤρχισα νὰ ἐξετάζω ἐν πρὸς ἐν τὰ φανερά συμπτώματα τῆς παραφροσύνης καὶ ἐθαύμαζον διὰ τὴν εὐκρίνειαν, μεθ' ἧς τὸ πνευμά μου ἀνεπόλει τὰς τραγικὰς ἱστορίας ἀνθρώπων τινῶν, αἵτινες κατέστησαν παράφρονες ἕνεκα τῆς μοθηρίας καὶ τῶν καταδρομῶν τῶν συγγενῶν τῶν. . . "Ἐντρομος ἔλαβον ἐκ τῆς βιβλιοθήκης μου τὰ συγγράμματα διαφόρων σοφῶν συγγραφέων, καὶ ἀνέγνωσα ἀπλήστως τὰς ἐπὶ τῆς παραφροσύνης μελέτας τῶν· ἀλλὰ δὲν εὐρόν τι δυνάμενον νὰ με παρηγορήσῃ. Ἐκάστου παράφρονος περιγραφὴ μοὶ ἐφαίνετο κάτοπτρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνεγνώριζον ἑμαυτὸν ὅπως δὲ εὐαίσθητός τις χειρουργός, ὅταν ἐπιχειρῇ ἐγχειρίσειν τινα, αἰσθάνεται πονοῦντα τὰ στήθη του, ὡσεὶ νὰ ἐπεχειρῇ ἐπ' αὐτῶν τὰς διὰ τῶν ὀργάνων του διατομὰς, οὕτω καὶ ἐγὼ ἠσθάνομην βαθυτάτην λύπην καὶ ἀγωνίαν, ὅσας ἀνεγίνωσκον τὰς μελέτας ἐκείνας. Προσεπάθησα ν' ἀποδιώξω τοὺς θλιβεροὺς διαλογισμοὺς, ἀλλ' ἀδύνατον! Ἀκατάσχετος μαγεία ἐκράτει προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τῶν σελίδων ἐκείνων καὶ κατέτριπων αὐτὰς ἀσθμαίνων. Ἀκτανόητος δύναμις εἶχε καταλαβεῖ τὸ πνευμά μου καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἀφύκτως θὰ ἐνικόμην εἰς τὴν πάλιν ταύτην.

'Αγνοῶ ἐπὶ πόσῃ ὥρᾳ ἤμην εἰς τοιαύτην θέσιν. . . Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἐνῶ ἀνεγίνωσκον, ἤρχισα συγχρόνως νὰ χειρονομῶ, ὡς ἐξοχος ἠθοποιός.

Ἡ γέροθην καὶ ἔρριπα τὸ βιβλίον μακρὰν ἐμοῦ· πλήρης ὀργῆς ἔτρεξα καὶ ἐσχίστα αὐτὸ διὰ τῶν ποδῶν μου.

ΚΓ'

Ἡ ἡμέρα μὲ κατέλαβεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου μου μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων. Αἱ ὠχραὶ ἀκτίνες τοῦ φθινοπωρινοῦ ἡλίου ἐπιπτον ἐπὶ τῶν κιτριῶν φύλλων τῶν δένδρων, αἱ δὲ ἀναθυμιάσεις τῆς λίμνης, ἐγειρόμεναι, ἐκυμάτιζον ὑπεράνω τῆς χλόης, ὡς μεγάλη νεκρικὴ συνδῶν· ἐνόμιζέ τις ὅτι τὸ πᾶν ἤδη ἐξέπνεεν, οἱ δὲ κόρακες, περιπέτταμοι ὑπεράνω τῶν πύργων, ἐξέβαλλον κραυγὰς γοεράς.

'Ενῶ δὲ εἰς μάτην προσεπάθουν νὰ ἐνθυμηθῶ πῶς εὐρέθην ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ μου, ἐλαφρῶς θόρυβος ἠκούσθη εἰς τὴν θύραν. Ὁ Φριξ προύχωρησεν ἀκροποδητή, ὅτε δὲ ἐβεβίωθη ὅτι δὲν ἐκοιμώμην.

— Εἰσέλθετε, κυρία, εἶπε.

Συγχρόνως δὲ ἐνεφανίσθη ἡ Ἀρτεμις.

— Πῶς ἐδῶ! ἀνέκραξα, ὅτε ὁ Φριξ μὲ ἀφῆκε μόνος.

— Ὅλην τὴν νύκτα σ' ἐσοπετόμην, ἀπήντησε· δὲν ἐτόλμησα νὰ στείλω τὴν Αἰκατερίνην καὶ πολλὰκις μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἔλθω μόνη. . . Ἀνδρέα, τί σου συνέβη λοιπόν; Ὑπέφερες πολὺ, τὸ βλέπω, τὸ προαισθάνομαι!

Τότε ἀνεμνήσθην τῆς σκληρᾶς ἀγρυπνίας μου.

— Ἐβράδυνα εἰς μίαν ἐργασίαν. . . ἐπιθύρισα.

Ἡ Ἀρτεμις παρετήρησε τότε τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐσπαρμένα βιβλία καὶ ἤγειρεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχον σχίσει διὰ τῶν ποδῶν μου· ὤρμησα νὰ το ἀρπάξω, ἀλλ' ἐν φύλλων ἔμεινε εἰς τὰς χεῖράς της.

Πάραυτα ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα.

— Θεέ μου! εἶπε μετὰ συγχίνεως.

Πρὸς στιγμὴν ἐμείναμεν ἀκίνητοι καὶ ἀναυδοὶ· πάντα τὰ περὶ ἐμὲ ἐμαρτύρουν τὴν ἀγωνίαν τῆς παρελθούσης ἐκείνης νυκτός· μοὶ ἦτο ἀδύνατον πλέον νὰ κρῖψω τὴν πληγὴν τῆς καρδίας μου.

— Είμαι πολύ ώχρος, δὲν εἶνε ἀληθής; ἐπιθύρισα προσηλώσας τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ της.

— Ἄνδρέα! Ἄνδρέα! μοὶ εἶπε τότε δεικνύσασά μοι τὴν ἐσχισμένην σελίδα, διατὶ ἐκτίθεσαι εἰς τοιαύτας βασάνους;

— Ἡθέλησα νὰ γνωρίσω . . . τὰς δυνάμεις μου.

— Ἀνόητε! δὲν ἤξεύρεις λοιπὸν ὅτι μία τοιαύτη ἐνασχόλησις εἴμπορεῖ νὰ διαταράξῃ τὸ λογικὸν καὶ τοῦ μᾶλλον φρονίμου ἀνθρώπου;

— ὦ! τὸ ἤξεύρω, ἀπήντησα πικρῶς, διότι τὸ ὑπέφερα.

— Ἄνδρέα, τί λέγεις; . . . Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! μὴ θελήσης νὰ καταβληθῆς τόσον!

— Ἐτελείωσε πλέον . . . εἶμαι πολὺ ἀδύνατος καὶ δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ ἀνθέξω εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα.

— Ἀλλὰ σήμερον εἶνε ἡ ὑπόθεσις σου . . . τὸ ἐλησμονήσας;

— Ὅχι! ἀλλὰ δὲν εἴμπορῶ πλέον νὰ ὑπερασπισθῶ, δὲν θὰ παρουσιασθῶ ποσῶς ἐνώπιον τῶν ἰατρῶν. Θὰ γίνω παράφρων, ἢ μᾶλλον εἶμαι παράφρων . . . ἔχουσι δίκαιον, εἶπον τὴν ἀλήθειαν . . . Ἄν ἐδῶ ἔχω ὀλίγον σώας τὰς φρένας, ἐκεῖ θὰ διαταραχῶσι καθ' ὀλοκληρίαν. Ὅχι, δὲν θὰ παρουσιασθῶ . . .

— Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε ἡ καταστροφή σου, Ἄνδρέα! σκέψου τὸ μέλλον σου, τὴν ζωὴν σου, τὴν ἐλευθερίαν σου!

— Δὲν ἔχω πλέον μέλλον, ἡ δὲ ζωὴ μου διέρχεται ἀσκόπως; διατὶ λοιπὸν νὰ διαμφισβητήσω τὴν ἐλευθερίαν μου; Ἄς λάβωσι τὴν περιουσίαν μου, καλλίτερον δι' ἐμέ! . . . Τοῦλάχιστον τότε ὁ κηδεμὼν μου δὲν θὰ δυνηθῆ πλέον νὰ με ἀποχωρήσῃ ἀπὸ σέ, καὶ δὲν θὰ στεναζῆς μόνη εἰς τὴν μοναξίαν.

— Δὲν θὰ στεναζῶ; . . . ἀνέκραξε μετὰ τόνου ἐπιπληκτικοῦ, ὅστις ἐπάγωσε τὸ αἷμά μου, δὲν θὰ στεναζῶ; . . . ἀφοῦ θὰ σ' ἴδω ἐξητυλισμένον; . . . Ἄνδρέα, φίλε, μου, πλανᾶσαι, πλανᾶσαι . . . Ὅτε ἤμεθα ἀκόμη παιδία, ὠρκίσθην εἰς τὴν μητέρα σου νὰ σ' ἐπιβλέπω . . .

— Ἡ καρδιά μου εἶνε νεκρὰ καὶ ἡ μήτηρ μου ἀπέθανεν, ὅπως κ' ἐγὼ θ' ἀποθάνω . . .

Ἡ Ἄρτεμις μὲ ἤκουεν ἔντρομος. Πρώτην φοράν ἐπὶ ζωῆς μου ἔμενον ἀναίσθητος εἰς τοὺς λόγους της.

— Ὅχι, εἶνε ἀδύνατον! ἀνέκραξε μετὰ τόνου ἀπελπιστικοῦ. Ὁ Θεὸς δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τοιαύτην συμφορὰν! Ἄνδρέα, πίπτω εἰς τοὺς πόδας σου καὶ σ' ἐξορκίζω! . . .

Καί, ἐκτὸς ἑαυτῆς γενομένη, ἐγονυπέτησε πρὸ τῶν ποδῶν μου μὲ ξηρούς καὶ ἀπλανεῖς ὀφθαλμούς; λαβοῦσα δὲ τὰς χεῖράς μου ἐντὸς τῶν ἰδικῶν της, ἠσπάζετο αὐτὰς παραφόρως.

Ὁμολογουμένως ἡ λύπη της ἦτο σπαρταξικάρδιος.

— Ἀχ! συγγνώμην, συγγνώμην! ἀνέκραξα, φοβοῦμαι . . .

— Ἄνδρέα, ἂν με ἀγαπᾶς, ὡς λέγεις, μὴ ἀπελπίζεσαι τόσον! . . . λάβε εὐ-

σπλαγχνίαν δι' ἐμέ . . . Εἰς μίαν καὶ μόνην ἡμέραν θέλεις νὰ καταστρέψῃς ὅλας τοῦ κόσμου τούτου τὰς χαρὰς μου . . . Μὴ θελήσης νὰ καταδικάσῃς τὴν καρδίαν μου εἰς αἰώνιον πένθος!

Οἱ λυγμοὶ ἐπιζῆσαν τὴν φωνὴν της· ἐγὼ δὲ παρετήρουν αὐτὴν ἐκπληκτος, καί, χωρὶς νὰ το θέλω, ἐπανελάμβανον τὴν λέξιν ἐκείνην, ἥτις ἄλλοτε τοσοῦτον εἶχε τρομάξει αὐτήν: «Κρίμα! κρίμα!»

Κραυγὴ φοβερὰ διέφυγε τότε τοῦ στήθους της, αἱ χεῖρές της ἐπάγωσαν καὶ κατέπεσε σχεδὸν ἀναίσθητος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἡννόησα ὅτι θὰ ἐφρόνεον αὐτήν, ἂν δὲν μετέβαλλον γνώμην· ἀλλ' ἐν τῷ ἀπηυδακτοῦ πνεύματί μου δὲν εὕρισκον ἢ ἀπέραντον χάος, ἐν ᾧ, ὡς ἀπαισία ἡχώ, πάντοτε ἀντήχει: «Κρίμα! κρίμα!»

Καί, ἐνώπιον τοιαύτης λύπης, τὴν ὁποῖαν ἄλλοτε θὰ προσεπάθουν νὰ διαλύσω μὲ πᾶσαν θυσίαν, ἔμενον ἐκστατικός, κεχρηνῶς, ἀναίσθητος.

— Ἀχ! θέλω ν' ἀποθάνω! θέλω ν' ἀποθάνω! ἐπιθύρισα μετ' ὀλίγον μετὰ κλαυθμηρᾶς φωνῆς.

Ἡ Ἄρτεμις μ' ἐθεώρει μετὰ βλέμματος ἀπλανοῦς. Ἐνόμισα πρὸς στιγμὴν ὅτι παρεφρόνησεν, ὅπως καὶ ἐγὼ· ἀλλ' αἴφνης καταβαλοῦσα τὴν λύπην της:

— Ἀχ! εἶπε μετὰ τόνου ἀποφασιστικοῦ, τί με ὠφελοῦσιν αἱ ἀναπαύσεις μου, ἡ ἀξιοπρέπειά μου, ἡ εὐτυχία μου; Ὁ Θεὸς θὰ με συγχωρήσῃ . . . πρέπει νὰ τὸν σώσω!

Καί, γονυπετῆς; ἔτι ἐνώπιόν μου, ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της καὶ μὲ χεῖλην τρέμοντα καὶ καρδίαν συντετριμμένην:

— Ἄνδρέα, μοὶ εἶπε χαμηλοφῶνως, ἀλλὰ μετὰ τόνου τοσοῦτον συγκινητικοῦ, ὥστε ἠννόησα ὅτι ἡ καρδιά της ἐπαλλεβιαίως. Ἄνδρέα, ἤξεύρω τὸ μυστικὸν τῶν ἀλγηδόνων σου, μοὶ τὸ ἐξεμυστηρεύθης σὺ ὁ ἴδιος κατὰ τὴν νύκτα τῶν παραλογισμῶν σου! . . . μὲ ἀγαπᾶς!

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἀνέκραξα περιδαικρως.

— Ἄνδρέα, σοὶ ἀνοίγω καὶ ἐγὼ τὴν καρδίαν μου . . . Σὲ ἀγαπῶ! . . . Τώρα θέλεις ἀκόμη ν' ἀποθάνῃς;

ΚΔ'

Μετὰ μίαν ὥραν, ὅτε ἐξῆλθον τοῦ δωματίου μου, ὁ κύριος Μωφὲρ μὲ παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως. Εἶχον καταβάλει τὸν κακὸν δαίμονα καί, ὡς ἄλλος ἀρχαγγελος, τὸ ὑπερήφανον μέτωπόν μου ἐξήστραπτεν ὑπὸ ἀκτινῶν χαρᾶς, τὰ δὲ χεῖλη μου ἐμειδίω ἐπιχαρίτως, ὡσεὶ νὰ διήλθεν ἐξ αὐτῶν ἡ ἀπειρος τοῦ Θεοῦ πνοή. Ὁ κηδεμὼν μου ἐστράφη τότε ἀποτόμως πρὸς τὴν Ἄρτεμιν, οἶονεὶ μαντεύσας ὅτι αὐτὴ μόνη ἦτο ἡ αἰτία τοιοῦτου θαύματος, καὶ ἐρριψεν ἐπ' ἡμῶν βλέμμα μίσους καὶ ἀποστροφῆς. Ἀλλὰ τὸ βλέμμα τοῦτο ὑπῆρξε ταχύ, ὡς ἀστραπή.

Ἡ Ἄρτεμις ἦτο ὡχρὰ καὶ εἰς ἄκρον συγκινημένη ὡς ἐκ τῆς ἐξομολογήσεως,

ἥτις διέφυγε τῶν χειλέων της· μόλις ἐτόλημσε νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὀφθαλμούς της.

— Εἶσαι ἔτοιμος; μοὶ εἶπε ξηρῶς ὁ κόμης, θὰ ἔλθῃς μαζί μου;

— Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε, τῷ ἀπήντησα· διέταξα νὰ μοὶ ἐτοιμασῶσι τὸν Ράμφ.

— Ὅπως θέλεις.

Καί, ἀναλαβὼν τὴν συνήθη ἀταραξίαν του, ἐκάθησε πλησίον τραπέζης τινός, ἐφ' ἧς εὕρισκοντο διάφοροι ἐφημερίδες, καὶ ἤρξατο ἀναγινώσκων, ἐγὼ δὲ ἐπλησίασα τὴν Ἄρτεμιν.

— Πρόσεξε, μοὶ εἶπε χαμηλοφῶνως, μὰς βλέπει.

Οἱ λόγοι οὗτοι μὲ κατελύπησαν, διότι μοὶ ἀπεδεικνύουν τὴν ἀμνηχανίαν, εἰς τὴν ὁποῖαν εὕρισκετο ἡ ἀγνή ἐκείνη καὶ ὑπερήφανος καρδιά. Πρώτην φοράν τότε ἡ Ἄρτεμις ἔτρεμεν ἐνώπιον τοῦ συζύγου της. Αἴφνης δὲ ἡ εὐτυχία μου προξένησεν ἐν ἐμοὶ βαθεῖαν τύψιν συνειδητός.

Θαλαμηπόλος τις, εἰσελθὼν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὠμίλησε κρυφίως πρὸς τὸν κύριον Μωφὲρ, ὅστις πάραυτα ἀνεχώρησεν· οὕτω δὲ ἐμείναμεν μόνοι. Ἐφοβοῦμένη μὴ ἐπὶ τοῦ μετώπου μου ἀνεγινώσκετο ἡ συγκίνησίς μου, τὴν ὁποῖαν προσεπάθουν νὰ κρύψω.

— Ἄνδρέα, μοὶ εἶπε, αἰσθάνομαι ὅτι πάσχω ὀλίγον· μὴ ἀνησυχῆς εἰς τὸ ἐξῆς διὰ τὴν μελαγχολίαν μου ταύτην.

— Ἀχ! τῇ ἀπήντησα θλιβερῶς, ἂν δὲν ἐμάντευον τοὺς διαλογισμούς σου, δὲν θὰ ἤμην ἀξίος τῆς ἀγάπης σου.

Ἡ Ἄρτεμις ἀνεσκήρτησεν, ἐγὼ δὲ ἐξηκολούθησα.

— Συγχωρήσόν μοι ἂν σοὶ ἀναξέω τὴν πληγὴν σου, ἀλλὰ θέλω νὰ τὴν θεραπεύσω . . . Ἀδελφῆ μου, ὁ Θεὸς ἔστω ὁ μόνος δικαστῆς μας. Δὲν νομίζεις ὅτι ὑπεράνω ἡμῶν περιῦπταμένη ἡ ψυχὴ τῆς μητρὸς μου μὰς βλέπει καὶ μὰς εὐλογεῖ; Ὑπάρχουσι συμπάθειαι, αἵτινες κατέρχονται ἐξ οὐρανοῦ. Αὐριον θ' ἀναχωρήσω, ὅταν δέ, ἐνῶ ἐγὼ θὰ εὕρισκωμαι μακρὰν σου, θὰ σκέπτεσαι τὸν ἀδελφόν σου, μὴ λησμονήσης ὅτι οὗτος πάντοτε σ' ἐσεβάσθη καὶ ὅτι σὺ μόνη τὸν ἔσωσες.

— ὦ! μοὶ εἶπεν ἀγογγύστως, θὰ ὑπέφερον μυρία βάσανα, ἀρκεῖ νὰ σ' ἔβλεπον εὐτυχῆ διὰ παντός. Ἄνδρέα, σοὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου, δηλαδὴ πᾶν ὅ,τι μοὶ ἀνήκει, καὶ δὲν λυποῦμαι ποσῶς . . . Σκέψου μόνον διὰ σέ, διὰ τὸ μέλλον σου, διὰ τὴν εὐτυχίαν σου. Θὰ φανῆς καρτερόψυχος, δὲν εἶνε ἀληθές;

— Τι εἴμπορῶ νὰ φρονηθῶ τώρα; Μία μόνη λέξις μὲ κατέστησεν ἄτρωτον. Ἡδὴ δὲν σκέπτομαι πλέον περὶ παραφροσύνης, ἀλλὰ σκέπτομαι πῶς νὰ δυνηθῶ νὰ διατηρήσω ἐν ἐμοὶ ἀκμαίαν καὶ ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησίν σου. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπιθυμία μου, ἡ ἐλπίς μου!

Μόλις ἐτελείωσα, ἡ Ἄρτεμις μοὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

— Ὁ Θεὸς μὰς προστατεύει, μοὶ εἶπεν ἐπιχαρίτως μειδιῶσα, καὶ δὲν φοβοῦμαι πλέον. Χεῖρε, ἀδελφέ μου, καὶ σ' εὐχαρι-

στῶ διὰ τὸ γλυκύτατον αὐτὸ ὄνομα, τὸ ὅποιον ἐξέλεξας δι' ἀμφοτέρους ἡμᾶς.

Ἀπῆλθον κατενθουσιασμένοι ἐνεκα τοῦ τρυφεροῦ τούτου ἀποχωρισμοῦ· ἂν ἔμενον, θὰ ἐπρόδιδον τὸ μυστικόν μου ἐνώπιον τοῦ κηδεμόνου μου.

Ἐνῶ διηρχόμην καλπάζων τὰ δάση, ἀνέπνεον τὴν βαλσαμώδη αὐραν αὐτῶν. Ἐνόμιζον ὅτι ἀνεγεννώμην καὶ μόλις ἐδυνάμην νὰ καταστείλω τὸν ἐν ἐμοὶ διεγερθέντα ἐνθουσιασμόν, ἄγνωστον μέχρι τοῦδε εἰς ἐμέ . . . Ὁ ἔρωσ τῆς Ἀρτέμιδος μὲ ἔκαμε ἀκούωντος ὑπερήφανον.

Μόλις ἔρθασα εἰς τὴν πλατεῖαν, ἔνθα ἡμέραν τινὰ εἶδον ἐνώπιόν μου τὸ ἀπαίσιον τῆς Μανίας φάσμα, ἀνέκραξα γελῶν:

— Ποῦ εἶσαι λοιπὸν φάντασμα; Ἴδου ἐγώ . . . σὲ προκαλῶ!

Οἱ παρελθόντες φόβοι μου διήγειρον ἐν τῇ καρδίᾳ μου φοβερὰν ἀποστροφήν· οὐχ ἤττον ἐπίστευον καὶ ἤλπιζον. Ὅπως ὁ εἰδωλολάτρης ἴσταται ἐνώπιον τοῦ εἰδώλου του, οὕτω καὶ ἐγώ, ρεμβὸς καὶ ἀκίνητος, προσήλουν τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἄλλοτε ἡ φύσις ὅλη μ' ἐτρόμαξεν, ἀλλ' ἀπὸ τίνος τὰ πάντα μετεβλήθησαν, δὲν ἐφοδούμην τίποτε. Ἡγαπώμην . . .

Ἐρθασα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γράγγερ φαειρὸς καὶ περιχαρής. Ἡσθάνομην ὅτι εἶχον τοσοῦτον θάρρος καὶ γενναιότητα, ὥστε εὐχαρίστως θὰ ἀντεμετώπιζον πάντα, ἔστω καὶ ἕνα ἐξ ἐκείνων τῶν ἠρωϊκῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους μόνος ὁ ἔρωσ τολμᾷ νὰ ἐπιχειρήσῃ. Μόλις μ' εἶδεν ὁ ἀγαθὸς συμβολαιογράφος, ἠνέφην ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς, ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν φαειρότητά μου κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ὥραν τῆς ζωῆς μου.

— Ἐ! τί ἔχετε λοιπὸν; τὸν ἠρώτησα γελῶν.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, κύριε βαρῶνε, ἐψιθύρισε, μὲ . . . μὲ κατεγοητεύσατε μόλις σὰς εἶδον . . . Ἐφοδούμην . . . Τέλος πάντων, ἡ ἡμέρα αὕτη εἶνε πολὺ ἐπίσημος . . . καὶ χαίρω, διότι σὰς βλέπω . . . κατὰ πάντα ἔτοιμον . . .

— Καὶ τοῦτο ἴσως σὰς ἔκαμε νὰ χάσετε τὴν εὐγλωττίαν σας, ἐπανάλαβον πάντοτε μειδιών. Ἐμπρός, φίλε μου, ἐξετάσατέ με ὅπως θέλετε καὶ πεισθήτε ὅτι, ἂν ἤμην παράφρων, θὰ ἤμην καὶ πολὺ καταβεβλημένος.

— Εὐγε! εὐγε! τοιαύτας γενναιότητας ἐγὼ θέλω· αἱ ὑποθέσεις μας βαίνουναι αἰσίως. Σκεφθήτε ὅμως ὅτι θὰ παρουσιασθῆτε ἐνώπιον ἀνθρώπων προκατελημμένων· ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀταραξίας καὶ τῆς ψυχραιμίας σας.

— Ἐχετε πεποίθησιν εἰς ἐμέ, ἀγαπητέ μου διδύσκαλε. Ἐχω σχηματίσει τοιαύτην ἀκράδαντον πεποίθησιν, ὥστε οὐδὲν δύναται νὰ τὴν μεταβάλλῃ. Ἦλθον οἱ ἰατροί;

— Ναί, σήμερον τὴν πρώτην, καὶ τοὺς εἶδον. Εἶνε οἱ δόκτορες Ρῶλ καὶ Δελάτρ. Ἡ πεῖρα των καὶ αἱ ἀπειροὶ γνώσεις αὐτῶν ἀποδιώκουσιν ἀπὸ τοῦ νοός μας πάντα φόβον.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὰ μέλη τοῦ συμ-

βουλίου, προεδρευομένου ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, παρεκάθητο ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Γράγγερ, ἐνώπιον μεγάλης τραπέζης, κεκαλυμμένης διὰ πρασίνου τάπητος· εἰς τὸ ἐν ἄκρον αὐτῆς ἐκάθητο οἱ δύο προσκληθέντες ἰατροὶ καὶ ὁ τακτικὸς ἰατρός μου, ὅστις μ' ἐπεσκέπτετο κατὰ τὴν ἀσθένειάν μου, εἰς δὲ τὸ ἔτερον ὁ κηδεμών μου· ἀπέναντι τοῦ προέδρου ἦσαν δύο ἔδραι, προωρισμέναι δι' ἐμέ καὶ διὰ τὸν Γράγγερ.

Ἀρξαμένης τῆς συνεδρίας, ὁ κύριος Μωφέρ ἔλαβε τὸν λόγον:

— Πρὶν ἢ ἀρχίσω τοῦ λόγου μου, κύριε, εἶπεν, ἐπιτραπήτω μοι νὰ προτείνω ὅρους τινὰς συμβιβασμοῦ. Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ τὰ σοβαρὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν παρ' ἐμοῦ κηδεμονευόμενον ἢ παράκαιρος αὐτοῦ χειραφέτησις, κατὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὁποίας θεωρῶ καθήκον μου ν' ἀντιστῶ πάσῃ δυνάμει, ἐκθέτων τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους αὐτὸ τὸ συμφέρον τοῦ Ἀνδρέου ὑπαγορεύουσι. Δὲν δύναμαι ν' ἀμφιβάλλω ὅτι εἰς τὸ ἀσύνητον τοῦτο διάδημα διέγνωτε σημεῖα, οὕτως εἶπεν, ἐπαναστατικὰ κατὰ τῆς διαχειρίσεώς μου. Τὸ κατ' ἐμέ φρονῶ — ὅπως καὶ ὑμεῖς, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ ἐνοήσητε — ὅτι τὸ διὰ τὰς Ἰνδίας προτεινόμενον ταξείδιον, αἰφνιδίως, ἀλλὰ καὶ σκοπίμως προμελετηθὲν καὶ μὴ ἐπιδεχόμενον ἀναβολῆς, εἶνε ἀνεπιτήδεις πρόφασις, ἥτις ἐγγίζει τὴν φιλοτιμίαν μου καὶ βλάπτει τὴν ὑπόληψίν μου. Τὰ πράγματα λοιπὸν περιήλθον εἰς τοιοῦτον σημῆον, ὥστε προβλέπω ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη θὰ καταλήξῃ εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὅποια αὐτὰ καὶ μόνα δύνανται ν' ἀποφασίσωσιν. Οὐχ ἤττον, νομίζω ὅτι θὰ παρέλιπον τὸ καθήκον μου, ὡς πληρεξουσίου κηδεμόνος τοῦ συγγενοῦς μου Ἀνδρέου, ἂν δὲν ἀπετεινόμενος διὰ τελευταίαν φορὰν πρὸς τὸν κύριον Γράγγερ, ὑπομιμνήσκων αὐτῶ, ὅτι τὸ ἔντιμον καὶ ἀκηλίδωτον ὄνομά μου εἶνε ἡ μόνη ἀπάντησις εἰς τὰς συκοφαντίας, τὰς ὁποίας τολμῶσι νὰ ἐκσφενδονίζωσιν κατ' ἐμοῦ. Συμπεραίνων λοιπὸν, ἐξαίτουμαι ὅπως ὁ παρ' ἐμοῦ κηδεμονευόμενος ἀποσύρῃ τὴν αἴτησιν του, ἀλλως δηλῶ ὅτι θὰ προβῶ εἰς δίκην, ἥτις θὰ ἦεν λίαν ἐπιβλαβὴς καὶ ἐπικίνδυνος δι' αὐτόν.

Ὁ Γράγγερ ἠθέλησε τότε νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἀλλ' ἐγὼ τὸν ἀνεχαίτισα.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὁμιλήσω ἐγώ, φίλε μου, τῶ εἶπον, διότι παρέστην ἀκριβῶς ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου, ὅπως ἀποδείξω ὅτι ἔχω σῶμα καὶ ὑγιεῖς τὰς φρένας.

Ἐν νεῦμα τοῦ εἰρηνοδίκου μ' ἐνεθάρρυνεν.

Ἐξηκολούθησα.

— Βεβαίως δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν ἡλικίαν μου, κύριε, ν' ἀντικρούσω τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγου σὰς ἐπρότεινεν ὁ κύριος κόμης. Δὲ Μωφέρ, ὁ κηδεμών μου, ἀλλὰ θέλω νὰ σας εἶπω, ὀλίγα τινὰ, ἀφοῦ πρὸ ὀλίγου σὰς εἶπεν ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐγὼ ζητῶ εἶνε πρόφασις ἀνεπιτήδεις, ἥτις καθάπτεται τῆς ὑπολήψεώς του. Εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων του εἶχε τὸ

θράσος νὰ διαδίδῃ ὅτι εἶμαι παράφρων. Ἄς διαμαρτυρηθῇ λοιπὸν ἐνώπιον ὑμῶν ὁ κηδεμών μου ἐναντίον τοιαύτης αἰσχροῦς συκοφαντίας καὶ ἐγὼ εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑπακούσω μετὰ σεβασμοῦ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ νὰ περιμεινῶ εὐχαρίστως τὴν ἡμέραν τῆς ἐνηλικιωσέως μου.

Ἡ βαθεῖα σιγή, ἥτις ἐπεκράτει ἐν τῇ αἰθούσῃ ἦτο ἀπόδειξις τρανωτάτη ὅτι οἱ λόγοι μου ἐπληξάν τὴν καρδίαν τοῦ κηδεμόνου μου, ὅστις ἐφάνη μὲν πρὸς στιγμὴν δισταζών, ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲν ἐδύνατο καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ.

— Τὸ καθήκον μου καὶ ἡ περὶ τοῦ μέλλοντός σου φροντίς μου, εἶπεν ἐπὶ τέλους ἐκτοξεύων κατ' ἐμοῦ ἄγριον βλέμμα, μοὶ ἀπαγορεύουσι νὰ διαμαρτυρηθῶ.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κύριε, ἀπήντησα ἀταράχως, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐξακολουθῶ ὑποστηρίζων τὴν αἴτησίν μου. Θέλω νὰ ἐξέλθω ἐντεῦθεν ἡ ἀνεξάρτητος καὶ ἀποκατεστημένος ἢ ἐκπτώτος τῶν δικαιωμάτων μου. Ἀπητήσατε νὰ τεθῶ ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν ἰατρικοῦ συμβουλίου, ἔτω! Τὸ κατ' ἐμέ, ἀφίεμαι εἰς τὴν προστασίαν τοῦ οἰκογενειακοῦ μου συμβουλίου καὶ ἐξαίτουμαι παρ' αὐτοῦ νὰ διακανόνισῃ ἀπὸ τοῦδε τὸ μέλλον μου.

— Ἐπιμένετε εἰς τοὺς λόγους σας, κύριε κόμη; ἠρώτησεν ὁ εἰρηνοδίκης, ἀποταθεὶς πρὸς τὸν κηδεμόνα μου. Θέλετε νὰ ἀναγνώσω τὰ ἔγγραφα, διὰ τῶν ὁποίων ὑποστηρίζετε τὴν ἀπόρριψιν τῆς χειραφέτησεως, τὴν ὁποίαν ἐξαίτεται ὁ κύριος βαρῶνε;

— Ἐπιμένω, κύριε, ἀπήντησεν ὁ κόμης.

Τότε ὁ εἰρηνοδίκης ἔλαβεν ἐκ τῆς τραπέζης ὀγκώδη τινὰ ἔγγραφα, τὰ ὅποια ἤρξατο ν' ἀναγινώσκῃ. Ἐν αὐτοῖς ὁ κηδεμών μου ἀνέφερον ἐν πρώτοις τὴν φοβερὰν δυστυχίαν, ἥτις μοιραίως παρηκολούθει τὴν οἰκογενεῖάν μου πρὸ δύο γενεῶν· εἶτα δὲ ἔφερε πιστοποιητικὰ διαφόρων ἰατρῶν, βεβαιούντων τὴν παραφροσύνην τοῦ πάπου μου καὶ τῆς μητρός μου.

Εἰς τοιαύτην φοβερὰν εἰκόνα ὁ πρόεδρος διεκόπη.

— Ὑπάρχουσιν εἰς τὰ ἔγγραφα ταῦτα, κύριε, μοὶ εἶπε, πολλοὶ θλιβεραὶ ἀναμνήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναμφιβόλως θὰ σας συγκινήσωσι βαθέως, ὥστε ἂν ἐπιθυμήτε εἰμφορεῖτε ν' ἀποσυρθῆτε ἢ παρουσία σας δὲν εἶνε ποσὸς ἀναγκαῖα ἐνταῦθα . . .

— Ἡ ἀνάμνησις τῆς μητρός μου, κύριε, ἀπήντησα, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ θάρρος μου. Ἐξακολούθησα.

Καὶ τότε ἐπανάλαβε τὴν θλιβερὰν διήγησιν τῶν πρώτων μου ἀγωνιῶν. Ὁ θάνατος τῆς μητρός μου περιεγράφετο μὲ τὰ μελανώτερα καὶ τρομερώτερα χρώματα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ κηδεμών μου εἶχε συναρμολογήσει διάφορα ἀλλόκοτα περιστατικὰ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, ὅσον τὰς χαρὰς μου, τὰς λύπας μου, τὰς ἰδιοτροπίας μου, ἄτινα πάντα ταῦτα, κατ' αὐτόν, ἦσαν συμπτώματα παραφροσύνης. Δὲν ἐδυνήθη νὰ καταστειλῶ ἐν μειδίαμα περιφρονητικόν, ἀκούων ἀπαριθμουμένους μίαν πρὸς

μίαν τὰς παιδικὰς μου ἀνοησίας, κκι ἐν τῇ ἀγκυκλήσει μου ὁ νοῦς μου ἀνεμιμνήσκωτο εὐαρέστως τῆς Ἀρτεμίδος· ἡ εἰκὼν τῆς ἐπλανᾶτο ἐφ' ὄλων ἐκείνων τῶν ἀνεμιμνήσεων τοῦ παρελθόντος· οὐχ ἦττον μία μόνη ἰδέα, ἀναλλοίωτος, ἐκυρίευσεν τὸ πνεῦμά μου· καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἦτο ὅτι ἡγαπῶμην! Ὅτε δὲ αἱ δηλητηριώδεις ἐκείναι σελίδες ἀνέφερον τὰ συμβάντα τῶν τελευταίων μηνῶν, τῶν ὁποίων ἐκάστην ὄρον διήλθον ἐν παλμῶδει ἀγωνίᾳ, ἐκλειον τοὺς ὀφθαλμούς μου θαμβουμένους ὑπὸ γλυκυτάτων ὀνειρῶν. Καὶ τότε ἀνεμιμνησκόμεν τῆς ὡραίας ἀναδόχου μου, τῆς καλύβης τοῦ δάσους, τῶν περιπάτων μας καὶ τῶν ὡραιότητων ἐκείνων ἡμερῶν, καθ' ἃς, σιωπηλοὶ καὶ περιλυτοί, ἐκρύπτομεν τὸν ἔρωτά μας εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μας.

Οὐχ ἦττον, ἐν τῷ μέσῳ τῶν γλυκέων τούτων ὀνειρῶν μου, ἤκουσα τὸν κηδεμόνα μου ἰσχυρίζομενον ὅτι ἐπαθον πλήρη διατάραξιν τοῦ λογικοῦ καὶ ὅτι, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λόγων του, ἦτο ἕτοιμος νὰ προτείνῃ διαφόρους μάρτυρας· δὲν ἔδωκα οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους του, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἄλλη τις φωνή, γλυκεῖα καὶ περιπαθῆς, ἐψιθύριζεν εἰς τὸ οὖς μου: «Ἄνδρέα, σὲ ἀγαπῶ!». Τώρα θέλεις ν' ἀποθάνῃς;

Ἡ φωνὴ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἀποταθέντος πρὸς ἐμέ, με ἀπέσπασε τῶν γλυκέων ὀνειρῶν μου.

— Οἱ μάρτυρες, τοὺς ὁποίους προτείνει ὁ κύριος κόμης, ἀν προσκληθῶσι, δύνανται νὰ διαχύσωσιν ἀρκετὸν φῶς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης· οὐχ ἦττον ἔχετε τὸ δικαίωμα, κύριε, νὰ μὴ τοὺς παραδεχθῆτε.

— Ὁ Θεὸς φυλάξοι, κύριε! ἀνέκραξα· ἀπεναντίας ἔχω μέγιστον ἐνδιαφέρον νὰ διαφωτισθῇ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ὅσῳ τὸ δυνατόν καλλίτερον.

Τότε τὸ συμβούλιον προσεκάλεσε τὸν Μαρτίνον, τὸν θαλαμηπόλον τοῦ κυρίου Μωφέρ, ὄντα πρῶτον εἰς τὸν κατάλογον τῶν μαρτύρων. Μεταξὺ ὄλων τῶν ὑπηρετῶν τοῦ φρουρίου, αὐτὸς ἦτο ὁ μᾶλλον ἀντιπαθητικὸς εἰς ἐμέ, διότι ἐγνώριζον ὅτι ἦτο ὁ ἐξ ἀπορρήτων τοῦ κόμητος. Ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ προέδρου, ἀπήντησεν ὅτι με γνωρίζει ἐκ παιδικῆς ἡλικίας· ὅτι πάντοτε διέκρινεν εἰς ἐμέ ἀλλοκότους ἰδιοτροπίας καὶ φιλέκδικον ὀργάν, ἥτις πάραυτα ἐστρέφετο εἰς παραφόρους γέλωτας, ὅπως συνήθως συμβαίνει εἰς τοὺς παράφρονας, καὶ ὅτι ἰδίως τὰ συμπτώματα ταῦτα εἶχον λάβει χαρακτῆρα σπουδαῖον ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Ἀϊδελβέργης ἐπανάδου μου. Κατόπι διηγήθη τὴν παραδοξὸν ἱστορίαν τοῦ δάσους, ὅτι δηλαδὴ μικροῦ ἐδέησε ν' ἀποθάνῃ ἡ κόμισσα Ἀρτεμὶς ἔξαιτίας μου, τὰς μετὰ τὸν Πλακίδα φιλοκεικίας μου, καὶ τέλος τὴν μετὰ τοῦ κηδεμόνου μου σκηρὴν τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, καθ' ἣν, ἕνεκα τῆς παραλόγου καὶ βιαίας ὀργῆς μου, εἶχον ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις μου.

Ὁ δεῦτερος μάρτυς, ὑπηρετῆς καὶ οὗτος τοῦ κόμητος, κατέθηκε σχεδὸν τὰ αὐτὰ· ἀλλὰ μετ' αὐτόν, ἐργάτης τις, φί-

λος τοῦ Πλακίδα, κατέθηκεν ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἐγνώριζεν ὅτι εἶμαι παράφρων καὶ ὅτι τὴν προτεραιάν με εἶδον χορεύοντα με τὰ παιδιά εἰς τὴν πλατείαν τοῦ χωρίου καὶ μετ' ὀλίγον καταδιώκοντα αὐτὰ, ὡς μκνιώδης.

— Δὲν ἔχετε καμμίαν ἔνστασιν κατὰ τῶν μαρτύρων; με ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος.

— Οὐδεμίαν, κύριε, ἀπήντησα περιφρονητικῶς.

Τότε προσεκλήθη ὁ Ἀντώνιος, εἰς ἓκ τῶν ἱποκόμων μου. Ὁ νέος οὗτος με ἡγάπα ὑπερβαλλόντως καὶ ὡς ἐκ τούτου μεγάλως ἐξεπλάγην ἰδὼν αὐτόν.

— Καθ' ἣν ἡμέραν—ἠρώτησεν αὐτόν ὁ πρόεδρος—ἡ κυρία κόμισσα ἔπεσε μετὰ τοῦ ἵππου τῆς εἰς τὸ δάσος, ἠκολούθεις καὶ σὺ τὸν κύριον βαρῶνον;

— Μάλιστα, ἐξοχώτατε, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος στεναξάς βαθέως.

— Εἰπέ μας, τί γνωρίζεις ἐπὶ τοῦ συμβάντος τούτου;

— Τὸ λάθος δὲν ἦτον τοῦ ἀλόγου, διότι εἶνε πολὺ ἡμερον ζῶον, ἀλλὰ, ἐνῶ ἔτρεχε με ὀρμὴν, ἡ κυρία κόμισσα τὸ ἐσταμάτησε αἰφνιδίως καὶ τότε συνέβη νὰ πέσῃ...

— Ὁ κύριος βαρῶνος πῶς ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, εἶχε τὴν ὄψιν ἡλλοιωμένην ἐκ τοῦ φόβου;

— Με συγχωρεῖτε, ἐξοχώτατε, ὁ κύριος βαρῶνος εἶνε πολὺ καλὸς ἱππεὺς καὶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐροθῆθῃ.

— Οὕτω λοιπὸν βεβαίως, ὑπέλαβεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ κύριος βαρῶνος ἦτο ἐντελὼς ἀτάραχος κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν;

— Πιστεῦω, ἀπήντησεν ὁ ἱποκόμος. Ἦξεύρω ὁμῶς ὅτι ὁ κύριος βαρῶνος προσβάλλεται ἀπὸ παροξυσμοῦ· ἀλλ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν εἶδα τίποτε.

— Εἶπες κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, δηλαδὴ τὸν εἶδες ἄλλην ἡμέραν προσβαλλόμενον ὑπὸ παροξυσμῶν;

— Ποτέ! ἀλλὰ μοῦ τὸ εἶπον, τὸ ἤκουσα, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι.

— Ἀπὸ ποῖον τὸ ἤκουσες;

— Ἀπὸ τὸν κύριον Πλακίδα.

— Συγγνώμην, διέκοψεν ὁ Γράγγερ, ἠθελον νὰ μοι ἐξηγήσῃ ὁ μάρτυς τί ἐνοεῖ διὰ τῶν λέξεων, τὸ ἤκουσα, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι. Ποῖοι εἶνε λοιπὸν αὐτοὶ οἱ ἄλλοι;

— Ὅλοι αὐτοὶ ποῦ ἦλθον ὡς μάρτυρες, ὑπέλαβεν ἀφελῶς ὁ Ἀντώνιος. Ὁ κύριος Πλακίδα μας εἶπε τί ἔπρεπε ν' ἀποκριθῶμεν εἰς τὰς ἀπαντήσεις σας, διότι μόνος αὐτὸς, ὡς μας ἔλεγεν, εἶδε τὸν κύριον βαρῶνον ὅταν τοῦ ἤρχοντο οἱ παροξυσμοί... Ὁ κηδεμὼν μου ἔδωκεν τὰ χεῖλη του ἐξ ὀργῆς.

— Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, εἶπεν, αὐτὸς φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει οὔτε τὸν κοινὸν νοῦν.

— Συγγνώμην, ὑπέλαβεν ὁ Γράγγερ· ἡ διαγωγὴ τοῦ κυρίου Πλακίδα φαίνεται λίαν ὑποπτος. Τώρα θέλομεν νὰ μάθωμεν μετεχειρίσθη βίαν ἢ ἀπειλήν;

— Ὅχι, ὄχι, κύριε, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος ὁ κύριος Πλακίδα δὲν μ' ἐφοβέρεισεν ἀπεναντίας μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μοῦ ἀξήσῃ τὸν μισθὸν μου.

Ὁ κόμης ἀνεσιρτήσεν.

— Ψεύδεται! ἀνέκραξεν, εἶνε βλάξ!...

— Θὰ μοι ἐπιτρέψετε νὰ σας παρατηρήσω, κύριε κόμης, ἐπ' ἀνελάβην ἀταράχως ὁ Γράγγερ, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνος ὁ ἐπιστάτης σας εἶνε ὑπόλογος, διότι μόνος αὐτὸς, ὡς ἀποδεικνύεται, ὑπεκίνησεν ὅλα αὐτὰ καὶ διέδωκε τόσα καὶ τόσα ἐναντίον τοῦ κυρίου βαρῶνου· τοσοῦτον δὲ εἶνε ἀληθές, ὡςτε δὲν ἐτολήμισατε νὰ τὸν προσκαλέτητε ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου...

* Ἐπεται συνέχεια.

** Τ.

ΜΑΝΟΥΗΛ ΓΟΝΖΑΛΕΣ

Η ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

[Συνέχεια].

Εἰς τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ τὸ πλῆθος ἐζητωκραύγασε μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

— Ζήτω ὁ δὸν Ἀλφόνσος, ὁ δωδέκατος!

Ἦτο πράγματι ὁ διάδοχος τοῦ Ἐρρίκου, ὁ βασιλεὺς, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξαν οἱ συνωμοταί.

Φθάσαντες ἀπέναντι τοῦ ἱερίου, οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν συνωμοτῶν, οἷον ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Τολεδῆς, ὁ κόμης δὲ Παλένσιος, ὁ Μπενχέντες καὶ ὁ δὸν Διέγος Δὲ Ζουνίγγας, συνοδευόμενοι ὑπὸ ἀστynomικῶν κλητῆρων, ἀγγελιαφόρων καὶ ἀπείρου πλήθους, ἀνήλθον τὰς βαθμίδας αὐτοῦ, πακινιζούσης τῆς μουσικῆς καὶ ἐπευφημοῦντος τοῦ πλήθους.

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, δύο ἱππεῖς, ἀνὴρ καὶ γυνή, διηυθύνοντο καλπάζοντες πρὸς τὴν Ἀβίλην, ἀκολουθούμενοι εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων, ὑπὸ τινος νεκροῦ καὶ πενηθοροῦντος ἀκολουθοῦ.

Ὅτε δὲ ἡ νεκρὰ γυνὴ ἐφθασεν ἐνώπιον τῆς γνωστῆς ἐπιγραφῆς τοῦ καπηλείου, ἐσταμάτησεν αἰφνης τὴν ὀρμὴν τῆς φορβάρδος τῆς καὶ ἔνευσεν εἰς τὸν ἀκόλουθον αὐτῆς νὰ πλησιασῇ, ὅπως τὴν βοηθήσῃ νὰ καταβῇ. Πάραυτα δ' ἐμίμηθη αὐτὴν καὶ ὁ ἱππεὺς, ὅστις, ρίψας τὰ ἦνια εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀκολουθοῦ, διέταξε αὐτόν νὰ περιμένῃ καὶ ἀπεμακρύνθη μετὰ τῆς συνοδοιπόρου τοῦ παρατηρῶν δὲ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ καπηλείου καὶ μειδιῶν εἶπε:

— Μὴ τὸν Θεόν! ἰδοὺ μία ἀλλόκοτος ἐπιγραφὴ!

Ἡ νεκρὰ γυνὴ ἠρείσθη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συντρόφου τῆς.

— Καὶ προχωρῶν θὰ ἰδῆς ἀκόμην, ἀγαπητέ μου, πολὺ περιεργότερα πράγματα, καὶ τότε πιστεύω ὅτι θὰ παύσῃς νὰ γελᾷς.

Καὶ ἐτάχυνε τὸ βῆμα, ὡς εἰ θέλουσα νὰ φθάσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον πρὸς τὸ μέρος, ἐνθα θὰ ἐδύνκτο ν' ἀποδείξῃ εἰς αὐτόν· καὶ δι' ἔργων τοὺς μυστηριώδεις λόγους τῆς.

Ὁ συνοδοιπόρος αὐτῆς ἦτο ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος. Ἐφῶρει πλατύγυρον πῖλον, καλύπτοντα τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἀποκρύπτοντα ὄλον του τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

καί, στραφείς, εἶδε μοναχόν τινα, ὑπὸ τὸ μοναχικὸν σχῆμα τοῦ ὁποίου ἀνεγνώρισε τὸν κόμητα Δὲ Λεδέσμα.ν.

— Σὺ ἐδῶ ; τῷ εἶπεν ὁ Ἑρρίκος. Ὡς φαίνεται, ὅλοι οἱ φίλοι μου ἔχουσι σκοπὸν νὰ παρασταθῶσιν ὡς ἀπχθεῖς θεαταὶ εἰς τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ βασιλέως των.

— Μὲ κρίνετε κακῶς, Μεγαλειότατε, ὑπέλαβε ψυχρῶς ὁ δὸν Βελτράν. Εὐχαριστῶ ὅμως πολὺ τὴν ὠραίαν συνοδοιπόρον σας, διότι ἤκουσε τὰς συμβουλάς μου καὶ μετεχειρίσθη πάντα τρόπον, ὅπως ὀδηγήσῃ σήμερον τὸν βασιλέα τῆς Καστιλλίας εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ἀβίλης.

Ὁ Ἑρρίκος ἐγένετο κάτωχρος.

— Μὴ πως ἔπεσα εἰς παγίδα ; ἐψιθύρισεν ὁ βασιλεὺς παρατηρῶν ἐναλλάξ τὸν ὑπουργόν του καὶ τὴν ἐρωμένην του. Μὴ πως εἶσαι σύ, Λεδέσμα, ὁ ὁποῖος ἐσχεδιάσας ὅλα ταῦτα ; Καὶ σύ, Ἀγνή, μὴ πως εἶσαι συνένόχος του ; Ὡ ! αἱ ὕβρεις τῶν ἐχθρῶν μου διεγείρουσι τὸ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων μου, ἀλλ' ἡ προδοσία τῆς γυναικός, τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ, καὶ τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκα πᾶσαν ἐμπιστοσύνην, θὰ κατεσπάρασσε τὴν καρδίαν μου.

— Διὰ νὰ σας πείσω περὶ τοῦ κινδύνου, ἀπήντησεν ὁ δὸν Βελτράν, ἐσκέφθην ὅτι ἔπρεπε νὰ κατορθώσω, ὥστε καὶ σεῖς ὁ Ἰδιδιος νὰ ἐνοησῆτε αὐτόν, καὶ τὸ κατώρθωσα, Μεγαλειότατε.

— Οὕτω λοιπόν, νομίζων ὅτι ὑπῆκουον εἰς ἀπλὴν ἰδιοτροπίαν τῆς Ἀγνῆς, ἐξετέλουν τὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ μου ; ὑπέλαβεν ὁ βασιλεὺς. Συνενοήθητε διὰ νὰ με καταστρέψητε . . .

— Διὰ νὰ σας σώσωμεν, Μεγαλειότατε, προσέθηκε μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὁ κόμης Δὲ Λεδέσματος. Θέλω νὰ καταπατήσητε ὑπὸ τοὺς πόδας σας τὸν ὄφιν, ὁ ὁποῖος μέχρι τοῦδε ἐσύριζεν ἔρπων ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ὁ ὁποῖος σήμερον ὀρθοῦται ἀγρίως διὰ νὰ σας κατασπαράξῃ.

Μειδίαμα πικρὸν ἐπλανήθη ἐπὶ τῶν ὤχρων χειλέων τοῦ Ἑρρίκου.

— Μὴπως λοιπὸν πρόκειται ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς τρεῖς, κόμη Δὲ Λεδέσμα, ν' ἀνατρέψωμεν τὸ ἱερίον ἐκεῖνο καὶ νὰ διαλύσωμεν τὸ ἄπειρον τοῦτο πλῆθος, τὸ ὁποῖον πληροῖ τὴν πλατεῖαν τῆς Ἀβίλης ;

— Μ' ἐκλαμβάνετε λοιπὸν ὡς ἀνόητον, Μεγαλειότατε ; ὑπέλαβεν ὁ δὸν Βελτράν. Φεῦ ! ὑπέφερα πολλὰ εἰς τὴν ζωὴν μου καὶ ἔχω ἀρκούσαν πείραν τοῦ κόσμου. Τὰ πάντα εἶνε ἔτοιμα διὰ τὸν ἀγῶνα καὶ δὲν εἶθε, ὅπως νομίζετε, μόνος ἐνταῦθα, ἔρημος καὶ ἐγκαταλειμμένος. Ἰδέτε τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μᾶς περικυκλοῦσι καὶ οἱ ὁποῖοι φαίνονται τοσοῦτον ἀνυπόμονοι. Ὅλοι αὐτοὶ φέρουσιν ὑπὸ τοὺς μανδύας των τὰ ὄπλα των. Εἶνε πεντακόσιοι τὸν ἀριθμόν. Ἐκεῖ κάτω, ὑπὸ τὴν μεγάλην ἐκείνην σκηνήν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπίτηδες ἐτέθη ἡ ὕβριστικὴ ἐκείνη δι' ἡμᾶς ἐπιγραφή, κρύπτονται ἐξήκοντα ἱππεῖς, οἱ ὁποῖοι σᾶς περιμένουσι, Μεγαλειότατε. Αὐτοὶ εἶνε οἱ σωματοφύλακες τοῦ βασιλέως. Ἐν διαστήματι τριῶν ἡμε-

ρῶν συνέλεξα ἐκ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τρεῖς χιλιάδας περίπου στρατοῦ. Ὁ δὲ στρατάρχης Δ' Ἀρατζοῦ θὰ ἐνωθῆ μετ' αὐτοῦ μὲ πέντε χιλιάδας τοξότας. Ὁ δὸν Ἀλθάρης καὶ ὁ κόμης Δ' Ἀλθῆς εἶνε ἐπὶ κεφαλῆς πολυαριθμοῦ ἱππικοῦ. Ὅλοι αὐτοὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἀβίλην. Δὲν θὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῶν συνωμοτῶν εἰς καὶ μόνος ἀνθρώπος, ὅπως εἶπετε πρὸ ὀλίγου, ἀλλ' ὀλόκληρος στρατός ὡς κερκυνός θὰ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτῶν. Ἀμφιβαλλετὲ λοιπὸν ἀκόμη, Μεγαλειότατε ;

Ἡ Ἀγνή, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα πλήρεις δακρῶν, ἤκραζτο μετὰ προσοχῆς τῶν λόγων τοῦ Λεδέσμα.

— Κόμη, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος μετὰ τινα σκέψιν, δὲν εἶνε δυστύχημα δι' ἕνα βασιλέα νὰ προσβάλλῃ διὰ τῶν ὄπλων τοὺς ἰδίους ὑπηκόους του ;

Ὁ εὐνοούμενος δὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐξεδήλου ἀγανάκτησιν.

Ἡ Ἀγνή, ἐσταυρωμένης ἔχουσα τὰς χεῖρας, παρετήρει αὐτὸν καὶ ἐθαύμαζε τὴν ἀταραξίαν του.

Ὁ βασιλεὺς παρετήρησεν αὐτὴν καὶ ἠσθάνθη μυχίαν θλίψιν.

— Τί σκέπτεσαι, Ἀγνή ; τὴν ἠρώτησεν ἀποτόμως.

— Θαυμάζω τὸ θάρρος καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ δὸν Βελτράν, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ἡ νεαρὰ γυνὴ μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ὅστις ἐπλήγωσε τὴν καρδίαν τοῦ Ἑρρίκου. Ἀγαπῶ νὰ βλέπω ἀνθρώπους ἔχοντας ἰσχυρὰν θέλησιν, ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους πάντοτε θριαμβεῖ. Τοιοῦτοι ἀνθρώποι δὲν εἶνε δυνατὸν ποτε νὰ ζήσωσιν ἀφανεῖς. Ζῶντες, θ' ἀπολαμβάνωσι τῆς ὑπολήψεως ὅλου τοῦ κόσμου, ἀποθανόντες δέ, θ' ἀρήσωσιν ἀθάνατον τὴν μνήμην των.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Ἑρρίκου συνωφρῶθη παραδόξως. Ἐνόμισε πρὸς στιγμήν ὅτι ἤλαττώθη ὁ πρὸς αὐτὸν ἔρωσ τῆς Ἀγνῆς καὶ ἠσθάνθη μυχίαν θλίψιν.

Ἀλλὰ δὲν ἔσχε καιρὸν ν' ἀπαντήσῃ. Ἡ μουσικὴ εἶχε παύσει παιανίζουσα καὶ βαθεῖα σιγὴ ἐπεκράτει καθ' ὅλον ἐκεῖνο τὸ μανιῶδες πλῆθος.

Πάντων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν μετὰ συγκινήσεως πρὸς τὸ ἱερίον, τὰς βαθμίδας τοῦ ὁποίου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἀνῆρχοντο εἰς δημόσιος κήρυξ καὶ εἰς ἀστυνομικὸς κλητῆρ.

Εἰς ἐν νεῦμα τοῦ μαρκησιῦ Δὲ Βιλλένα, ὁ δημόσιος κήρυξ ἤρξατο ἀναγινώσκων γεγωνυῖα τῇ φωνῇ τὰς κατὰ τοῦ βασιλέως Ἑρρίκου κατηγορίας.

— Σεῖς ὅλοι, εἶπε, Καστιλιανοί, πλούσιοι καὶ πτωχοί, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἀκούσατε !

Ὁ βασιλεὺς δὸν Ἑρρίκος τῆς Καστιλλίας, κριθεὶς ἀνάξιος τοῦ θρόνου ὑπ' ὀλοκλήρου τοῦ λαοῦ του, ὅστις ἐπιθυμεῖ τὴν εὐμερίαν τοῦ βασιλείου, ὁμοφώνως ἀποφαίνεται ὅτι πρέπει ν' ἀποβληθῇ τοῦ θρόνου.

Μεταξὺ τῶν ἀναριθμητῶν κατηγοριῶν, αἵτινες ἐπιβαρύνουσιν αὐτόν, τέσσαρες μόνον θ' ἀπαγγελοῦντο δημοσίως.

• Πρώτη. Εἶνε ἀνάξιος τοῦ θρόνου ὁ ἔνο-

χος οὗτος μονάρχης, ἀποῦ δὲν δύναται νὰ διοικήσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶνε ἔνοχος, διότι παρέδωκε τὰ ἡνία τοῦ κράτους καὶ τὴν φροντίδα τῶν δημοσίων ὑποθέσεων εἰς τὰς χεῖρας τοῦ δὸν Βελτράν Δὲ Λὰ Κουέβα, ὅστις μέχρι τοῦδε ἐκυβέρνησε δεσποτικῶς τὸ ἔθνος, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου δὲν ἀνέχεται νὰ κλινῇ τὸν αὐχένα ὁ ὑπερήφανος καὶ ἀνεξάρτητος λαὸς τῆς Καστιλλίας. Ἡδῆ, ἐπειδὴ τὸ στέμμα εἶνε βαρὺ διὰ τὸν βασιλέα φερτῶν, τὸ ἔθνος ὅλον ἀποφαίνεται ὁμοθυμαδόν, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἐπὶ ἄλλης κεφαλῆς, δυναμένης νὰ φέρῃ τὸ βάρος αὐτοῦ. Στερηθῆτω λοιπὸν τοῦ διαδήματος ὁ δὸν Ἑρρίκος τέταρτος, βασιλεὺς τῆς Καστιλλίας.»

Ὁ δημόσιος κήρυξ ἐσιώπησεν, ὁ δὲ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Τολέδης, πλησιάζας μετὰ μεγαλοπρεποῦς ἱεροπρεπείας πρὸς τὸ ἀνδρείκελον τοῦ βασιλέως, ἀφῆρσε τὸ στέμμα ὑπερ ἔφερε.

Τὴν τομηνρὰν ταύτην πράξιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου διεδέχθησαν ἐνθουσιῶδεις ζητωκραυγαί.

Ἡ Ἀγνή καὶ ὁ Λεδέσματος ἠρώτων διὰ τοῦ βλέμματος τὸν βασιλέα, ἂν ἦτο καιρὸς νὰ δώτωσι τὸ σύνθημα ἀλλ' οὕτως ἀπήντησεν εἰς αὐτοὺς δι' ἀπαθοῦς φωνῆς :

— Καὶ ἂν ὅλη ἡ γῆ τῆς Ἰσπανίας πλημμυρήσῃ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν τέκνων της, καὶ ἂν αἱ οἰκίαι αὐτῆς μεταβληθῶσιν εἰς ἐρείπια καὶ τέφραν, καὶ ἂν ὅλος ὁ κόσμος μὲ καταρασθῇ, δὲν θὰ κινήθω ἀπὸ τὴν θέσιν μου ! Ἀποῦ ἤδη, ὅτε ἐφάνην πρὸς τὸν λαόν μου ἀγαθὸς καὶ ἐλεήμων, μὲ ὑβρίζει τοσοῦτον σκληρῶς, τί θὰ ἔπραττε τότε ἂν ἐπεχείρουν τι κατ' αὐτοῦ :

Ὁ δημόσιος κήρυξ ἐπανελάβε στενωρεῖα τῇ φωνῇ :

« — Δευτέρα. Ὁ βασιλεὺς Ἑρρίκος ὁ τέταρτος τῆς Καστιλλίας εἶνε ἀνάξιος νὰ φέρῃ τὴν σπάθην τῆς δικαιοσύνης, διότι δὲν μεταχειρίζεται αὐτὴν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων τῶν ὑπηκόων του. Οἱ εὐνοούμενοι αὐτοῦ, μεροληπτοῦντες, ἐκδίδουσι θεσπίσματα παραβλάπτοντα τὰ δημόσια συμφέροντα. Κατὰ συνέπειαν, τὸ ἔμβλημα τοῦτο τῆς δικαιοσύνης δὲν πρέπει πλέον νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς βασιλέως, ὅστις μολύνει αὐτό. Στερηθῆτω λοιπὸν τοῦ ξίφους τῆς δικαιοσύνης ὁ δὸν Ἑρρίκος τῆς Καστιλλίας ! »

Ὁ δημόσιος κήρυξ πάλιν ἐσιώπησεν, ὁ δὲ κόμης Δὲ Παλένσιος, πλησιάζας πρὸς τὸ ἀνδρείκελον τοῦ μονάρχου, ἀφῆρσεν αὐτῷ τὸ ἔμβλημα τοῦτο τῆς δικαιοσύνης.

Φρενητιῶδεις ζητωκραυγαὶ ἀντήχησαν πανταχόθεν.

Ἡ Ἀγνή δὲν ἐδυνήθη τότε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της, βλέπουσα τὸν ἀνθρώπον ἐκείνον, τὸν ὁποῖον τοσοῦτον περιπαθῶς ἠγάπησεν, ἀκούοντα ἀπαθῶς τὰς ὕβρεις ἐκείνας, ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ ἄλλου τινός. Ὅθεν, συγκινηθεῖσα ἐξ αἰδοῦς, ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἐτόλμησε ν' ἀτενίσῃ πλέον τὸν βασιλέα.

— Μίαν λέξιν, Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Λεδέσματος ἀπελπισθεὶς πλέον, δὲν θὰ τι-

